

Offentliggjøring av finansiell informasjon for 2013

Basel II- Pilar 3 rapport

INNLEDNING	2
Eika Alliansen: Finanskonsernet som styrken lokalbanken.....	3
OVERORDNET RISIKO OG KAPITALSTYRING	4
Risiko- og kapitalstyring i Eika Gruppen.....	4
ICAAP-prosessen	6
Overordne mål og kapitalstrategi	6
Risikovilje	6
Kapitalstrategi	7
METODEVALG	8
Kapitalkrav i henhold til pilar 1 og pilar 2.....	8
Konsolidering av Basel og Solvens regler	9
Beredskapsplan for kapitaldekning	11
KAPITALKRAV – PILAR 1	11
Beregnet kapitalkrav og kapitalbehov etter dagens regler	11
Kapitaldekning	11
Kredittrisiko	13
Markedsrisiko	18
Operasjonellrisiko	19
Samlet engasjement etter pilar 1	20
VURDERING AV KAPITALBEHOV – PILAR 2	21
Kredittrisiko	21
Markedsrisiko	22
Operasjonellrisiko	23
Forsikringsrisiko	24
Likviditets- og finansieringsrisiko	25
Strategisk og forretningsmessig risiko.....	26
Uvektet kjernekapitalandel	26
VIDEREUTVIKLING AV RISIKOSTYRING OG SOLVENS II	27

Innledning

Rapporten inneholder informasjon om risikostyring, risikomåling og kapitaldekning i henhold til kravene i kapitalkravsforskriften §45. Rapporten oppdateres årlig. Vesentlige endringer som gjør at innholdet i dokumentet avviker betydelig fra faktiske forhold vil kunne medføre hyppigere oppdatering av informasjonen. Opplysninger om kapitaldekning og minimumskrav til ansvarlig kapital oppdateres kvartalsvis. Disse offentliggjøres gjennom delårsrapporten på Eikas nettsider. Pilar 3-rapporten er ikke underlagt revisjon.

Metodene som anvendes for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko (Pilar 1) er beskrevet i dokumentet. Videre inneholder rapporten informasjon om konsernets interne måling, rapportering og styring av risiko (Pilar 2).

Viktige hendelser 2013

- **Mars:** Ny merkevare lanseres og nye verdier implementeres. De nye verdiene er: Profesjonell, Kundeorientert og Lagspiller. Verdiene skal understøtte konsernets nye merkevare og sikre langsiktig måloppnåelse.
- **Juni:** Eika lanserer nye hjemmesider til alle alliansebankene.
- **Juli:** Eika presenterer historiske gode halvårsresultater.
- **August:** Aktiv lanserer ny profil og gjennomfører sammenslåingen av Aktiv og Terra Eiendomsmegling.
- **September:** En forskningsrapport fra Menon Business Analytics bekrefter at lokalbankene har stor betydning for norsk næringsliv.
- **Oktober:** Eika Kapitalforvaltning fusjonerer fond med samme investeringsprofil for å gjøre sparing i fond enklere for folk flest.
- **November:** App-en, «Lokalbanken i lomma», oppnår 170 000 nedlastinger.
- **Desember:** Eika Alliansen passerer 300 milliarder kroner i forvaltningskapital.

EIKA ALLIANSEN: FINANSKONSERNET SOM STYRKEN LOKALBANKEN

Eika Gruppen er en av de største aktørene i det norske markedet for utvikling og salg av finansielle produkter. Gruppen er eid av selvstendige lokalbanker med unik nærhet til lokalsamfunnet og en personlig relasjon til kundene. Konsernets visjon er å styrke lokalbanken som i nær 200 år har bidratt til velstand og økonomisk trygghet for enkeltmennesker og næringsliv i lokalsamfunnet.

Eika Alliansen består av Eika-bankene, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen er en av de største aktørene i det norske bank- og finansmarkedet med en samlet forvaltningskapital på 300 milliarder kroner og nær én million kunder. Eika Alliansen har et sterkt fokus på privatkunder og småbedrifter og kombinerer en unik nærhet til kunden med solid finansiell kompetanse. Gjennom Eika Gruppen tilføres Alliansen konkurransedyktige finansielle produkter, tjenester og infrastruktur til både person- og bedriftsmarkedet. Samlet gjør dette Eika Alliansen til en av de viktigste aktørene for norske lokalsamfunn.

Eika Gruppen leverer tjenester og produkter som er for kostbare eller krevende for den enkelte sparebank og aksjonær å produsere eller drive selv. Eika Gruppen styrker aksjonærbankenes konkurransekraft gjennom målrettet og kostnadseffektiv innkjøpskraft og stordriftsfordeler. Effektive IKT-løsninger, betalingsformidling, kompetanseutvikling, samt markedsinformasjon og samfunnskontakt bidrar sammen med de finansielle produktene til økt konkurransekraft både for den enkelte aksjonær og for Eika Gruppen.

Eika Gruppen leverer en komplett plattform for bankinfrastruktur samt et fullt spekter av finansprodukter for bank. Konsernet Eika Gruppen omfatter selskapene;

- Eika Kredittbank (debet- og kredittkort, leasing, salgspantlån)
- Eika Forsikring (skade- og personforsikring)
- Eika Kapitalforvaltning (fondsforvaltning, obligatorisk tjenstepensjon, aktiv forvaltning)
- Aktiv Eiendomsmegling

Effektive fellesløsninger

Bankene har en unik nærhet til sine kunder og er en profesjonell partner som kjenner kundens behov, enten det dreier seg om privatpersoner eller virksomheter. Eika Gruppen legger derfor stor vekt på å levere tjenester og løsninger som er både konkurransedyktige og opprettholder bankenes tette relasjon med kunden. Gode IT-løsninger som effektiviserer konsernets og bankenes drift og skaper kundevennlige løsninger, skal være et av Eika Alliansens viktigste konkurransefortrinn. Utover bankløsninger innen IT og infrastruktur leverer Eika Gruppen tjenester innen økonomi, merkevarebygging, kommunikasjon og kompetanse. Lokalbankene får også tilgang til løsninger for rapportering og virksomhetsstyring. I tillegg arbeider Eika Gruppen med å fremme bankenes næringspolitiske interesser gjennom dialog med relevante myndigheter.

Produkt tilpasset lokalbankens kunder

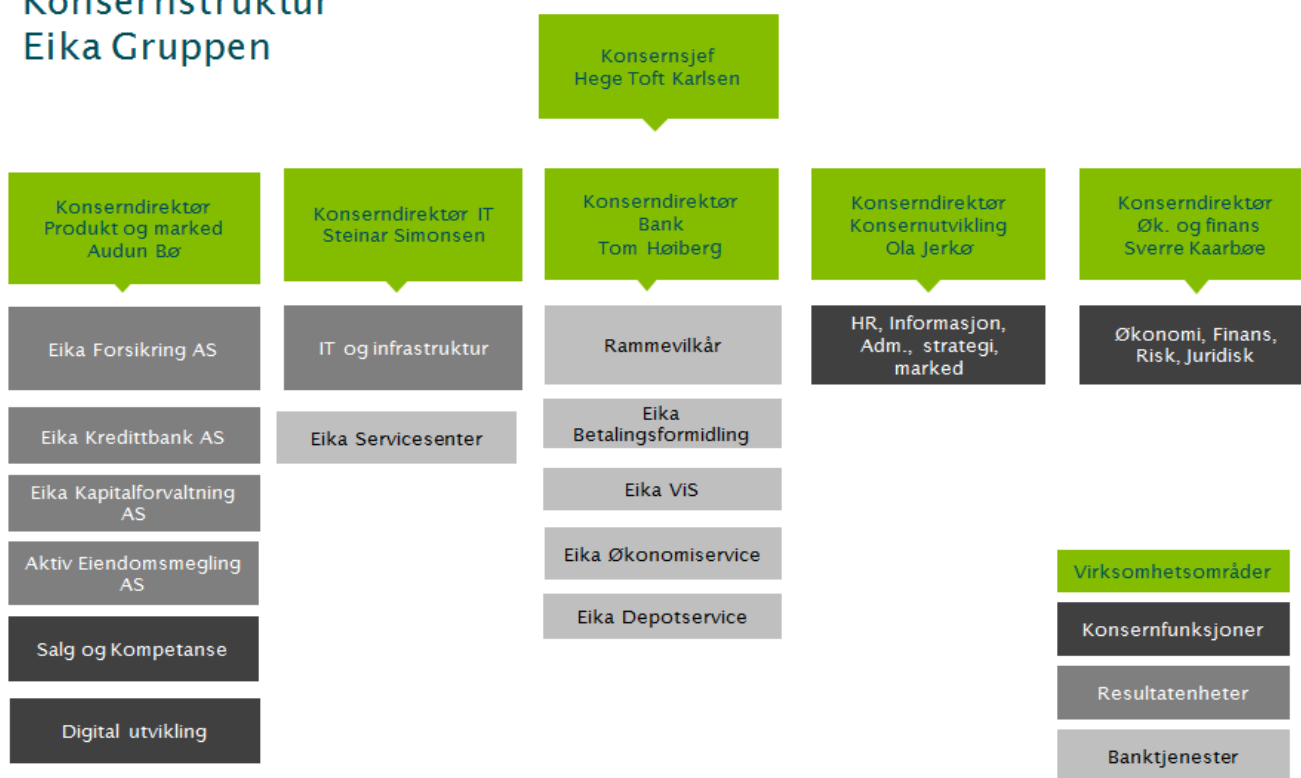
Eika Gruppen er en av de største aktørene innen finansielle produkter og tjenester for personmarkedet og småbedriftsmarkedet i Norge. Gjennom konsernets fire produktselskap får lokalbankene et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester tilpasset deres kunder. Blant de viktigste er skade og livsforsikring fra Eika Forsikring, debet og kredittkort, leasing og salgspantlån fra Eika Kredittbank og aksje- og pengemarkedsfond samt obligatorisk tjenstepensjon fra Eika Kapitalforvaltning. I tillegg er Aktiv Eiendomsmegling en del av konsernet. Aktiv Eiendomsmegling er en franchisekjede for eiendomsmevlingsvirksomhet. Selskapet har

Norges mest fornøyde boligkunder. Eika Boligkreditt er direkte eid av aksjonærene i Eika Gruppen AS. Selskapet utsteder obligasjoner med fortrinnsrett og distribuerer boliglån gjennom bankene.

Aktiv kundeomsorg

Eika fortsetter å implementere konsernets nye strategi som har bidratt til en positiv utvikling i konsernet og alliansen. Dette viktige arbeidet innebærer høye ambisjoner om moderne, effektive og kundeorienterte leveranser til lokalbankene. For å styrke lokalbankene og sette bankene i stand til å tilby kundene de beste rådgiverne som gir den beste kundeopplevelsen ble organisasjonen endret i 2013 og flere fagmiljøer ble samlet under én felles ledelse. Kunde- og markeds kommunikasjon ble styrket for å støtte bankenes operative salgsledelse og bistå med å styre mer trafikk inn til banken og rådgiveren samt å sørge for at Eikas ulike aktiviteter skjer koordinert og målrettet, slik at bankene oppnår økt kundetilfredshet og høyere lønnsomhet.

Konsernstruktur Eika Gruppen

Overordnet risiko og kapitalstyring

RISIKO- OG KAPITALSTYRING I EIKA GRUPPEN

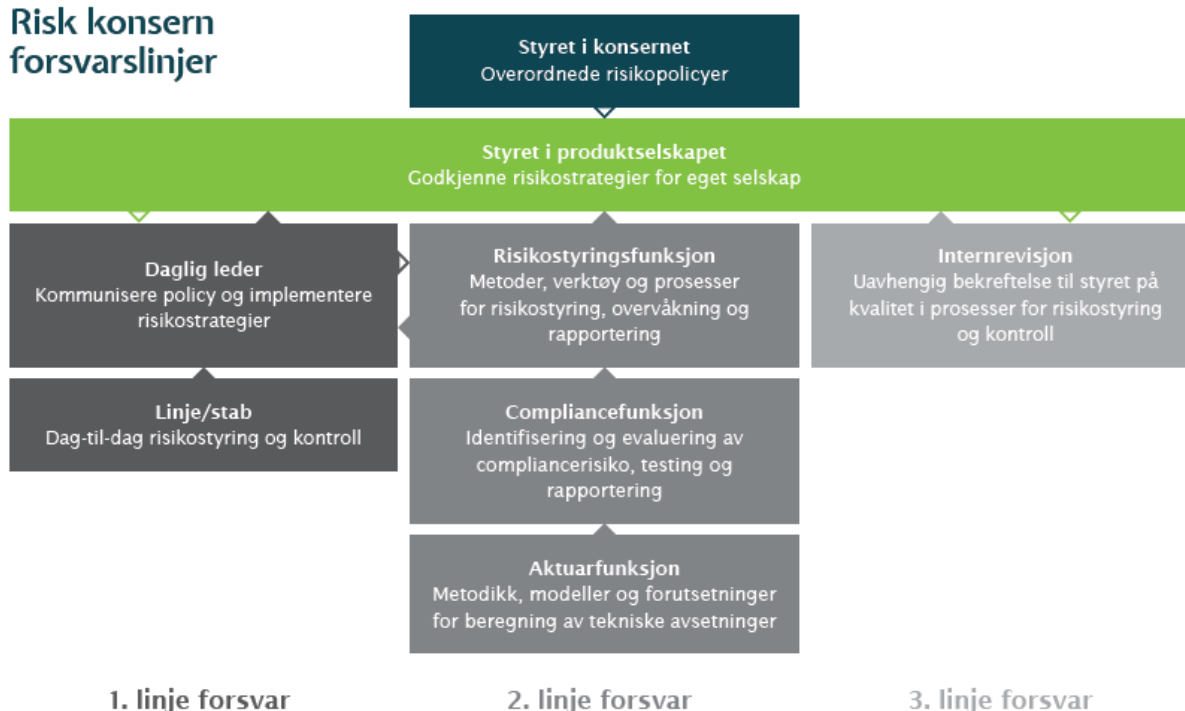
Effektiv risikostyring og god intern kontroll er avgjørende for å sikre måloppnåelse i Eika konsernet og inngår i den løpende styringen og oppfølgingen av virksomheten.

Gjennom god risikostyring og intern kontroll skal Eika Gruppen til enhver tid være i stand til å identifisere, vurdere, håndtere, overvåke og rapportere risiko som kan hindre oppnåelse av vedtatte mål. Effektiv risikostyring er et viktig bidrag for å sikre måloppnåelse og inngår i den løpende styringen og oppfølgingen av virksomheten. Virksomheten i Eika Gruppen er organisert i

ulike forretningsområder gjennom datterselskaper. Det enkelte datterselskap er eksponert for ulike risikoer. Konsernet legger vekt på å ha løpende styring og kontroll på virksomhetene. Eika Gruppens rammeverk for styring og kontroll definerer konsernets risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital i konsernet. Konsernets risikopolicyer fastsetter overordnet ramme for konsernets virksomheter.

Internkontroll i konsernet er regulert i sentrale styringsdokumenter og er i hovedsak definert som et linjeansvar. I samsvar med forskrift for risikostyring og internkontroll samt konsernets egne retningslinjer, foretas det en årlig gjennomgang av risikoforhold i virksomhetene. Videre foretas det minst årlige interne kapitalbehovsvurderinger (ICAAP/ORSA) i samsvar med regulatoriske krav. Det utarbeides også tiltaksplaner i alle enheter med rapportering til de respektive selskapsstyrer. Selskapene styrer etter vedtatte risikostrategier, og det er utviklet rutiner og instruksjer i forbindelse med risikogjennomganger som skal sikre at selskapene og konsernet håndterer risiko på en tilfredsstillende måte. Konsernet overvåker jevnlig at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt gjennom ordinær risikorapportering. Selskapene i konsernet har etablert uavhengige risikostyrings- og compliancefunksjoner som løpende overvåker og rapporterer om risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt. Funksjonene er organisert etter prinsippet om tre forsvarslinjer. Eika Gruppen har etablert en uavhengig internrevisjonsfunksjon som er utkontraktert til PriceWaterhouseCoopers (PwC).

Risk konsern forsvarslinjer

Eika Gruppens aksjonærbanker og samarbeidende banker bidrar i vesentlig grad med risikostyring gjennom sin kundeseleksjon. Bankene opererer i sine lokale miljøer og har således betydelig kunnskap om, og nærhet til, kundene.

Konsernets risikoeksponering er i all hovedsak relatert til; kreditt, likviditet, forsikring og operasjonell risiko, herunder juridisk-, omdømme- og compliancerisiko, i tillegg til konsernets overordnede forretnings og strategisk risiko.

ICAAP-prosessen

ICAAP-prosessen inngår som en vesentlig del av konsernets styring og kontroll. Prosessen innebærer at det må gjennomføres en vurdering av behov for kapital hensyntatt selskapenes mål, strategi, faktisk og forventet risikoeksponering, samt gjeldende risikorammer og regulatoriske bestemmelser.

ICAAP i Eika Gruppen konsern skjer i to trinn. Foreløpig ICAAP utarbeides årlig i november og desember basert på foreløpig regnskapstall og endelig ICAAP ferdigstilles i mars det påfølgende året. Den foreløpige kapitalbehovsanalysen skal sikre at styret får gitt sine innspill til kapitalmål og – plan, budsjettert utvikling i forhold til konsernets strategi de neste 3 år. Hensikten med den endelige ICAAP/ORSA-prosessen er å evaluere konsernets kapitalisering i forhold til risiko på kort og lengre sikt, herunder overholdelse av de regulatoriske minimumskravene til kapital samt evaluere selskapets kapitalmål.

Vurderingene og beregningene som er gjort tar utgangspunkt i regnskapet for 2013 samt budsjett for 2014 og prognoser for 2015 til 2016. Analysen som fremkommer benyttes som grunnlag for kapitalplanlegging og vurdering av om kapitalen i selskapet er forsvarlig i forhold til risiko. Konsernets ICAAP er en konsolidert risikovurdering opp mot konsernets kapitalsituasjon og kapitalbehov.

Innspill fra den innledende ICAAP-prosessen med vurderinger i siste styremøte før årsskiftet, samt endelige årsregnskaper, danner grunnlaget for oppdaterte ICAAP beregninger. Styret i Eika Gruppen AS godkjenner endelig ICAAP for konsernet som oversendes Finanstilsynet.

OVERORDNE MÅL OG KAPITALSTRATEGI

Risikovilje

Eika Gruppen og datterselskapene skal ta kalkulererte risikoer, følge opp og styre disse for å nå vedtatte mål og krav til avkastning definert av ledelse, styret og aksjonærer. For høy risiko kan innebære høyere inntekter i en periode, men også økt sannsynlighet for negative hendelser. For lav risiko over tid kan innebære for lav inntjening og vekst.

Risikovilje (jfr. risikoappetitt) er et uttrykk for den risiko konsernet og datterselskaper er villig til å akseptere i gjennomføring av strategi og for oppnåelse av vedtatte mål.

Konsernstyret og styrene i datterselskapene skal ha en aktiv rolle i fastsettelse av selskapenes risikovilje. Dette innebærer forståelse av risikoen, klare rammer for hva som er ønsket risiko samt klare føringer og krav til oppfølging, overvåkning og rapportering. Samlet risikovilje for Eika Gruppen fremgår av tabellen under:

Selskap	Kreditt risiko	Markeds risiko	Operasjonell risiko	Likviditets risiko	Rente Risiko*	Forsikrings risiko	Strategisk risiko	Eier risiko
Eika Gruppen	Lav	Moderat	Lav	Moderat	Moderat	Moderat	Moderat	Moderat

Kapitalstrategi

Eika Gruppens finansielle målsetting er å oppnå resultater som over tid gir en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av aksjeutbytte og verdiøkning av selskapet. Styrets mål er at utbytte til aksjonærene vil utgjøre mellom 50-70 prosent av konsernets resultat etter skatt, hensyntatt kapital situasjonen. Eika Gruppen vedtok i 2013 et framoverskuende kapitalmål som tilfredsstillende minimumskravene til kapital, og de kombinerte bufferkravene. Konsernet legger opp til gradvis å øke målet for ren kjernekapitaldekning til 13,5 prosent innen 1. juli 2016. Konsernet skal ha en markeds og konkurransedyktig avkastning og egenkapitalavkastningskravet for 2014 er minimum 12 prosent.

Kapitalmål ved minimumskrav	F.o.m. 1.7.14	F.o.m. 1.7.15	F.o.m. 1.7.16
Ren kjernekapitalmål	12,50 %	13,00 %	13,50 %
Kjernekapitalmål	14,00 %	14,00 %	14,00 %
Kapitalmål	16,00 %	16,00 %	16,00 %

Konsernet innretter seg mot å overstige kapitalmålene. Konsernet har derfor etablert styringsmål på et prosentpoeng over ren kjernekapital- og kjernekapitalmål samt et prosentpoeng over ansvarlig kapitalmål. Et høyere styringsmål, over kapitalmålet, gir konsernet tid og handlingsrom til å agere før kapitaldekningen faller under vedtatte mål. Følgende styringsmål gjelder:

Styringsmål	F.o.m. 1.7.13*	F.o.m. 1.7.14	F.o.m. 1.7.15	F.o.m. 1.7.16
Ren kjernekapitalmål	12,50 %	13,50 %	14,00 %	14,50 %
Kjernekapitalmål	14,00 %	15,00 %	15,00 %	15,00 %
Kapitalmål	16,00 %	17,00 %	17,00 %	17,00 %

Konsernets mål for ren kjernekapital må oppfylles gjennom egenkapital (ren kjernekapital), krav til kjernekapital kan fylles gjennom annen godkjent kjernekapital (hybridkapital), i praksis er dette konsernets fondsobligasjon. Krav til ansvarlig kapital (tilleggs kapital) kan dekkes ved ansvarlig lån.

Metodevalg

KAPITALKRAV I HENHOLD TIL PILAR 1 OG PILAR 2

Figuren viser oversikt over metoder og krav i henhold til Basel II. Eika konsernet benytter ikke egne modeller for å beregne minstekrav til kapital. Konsernet har valgt standardmetoden for beregning av kapitalkrav til kredittrisiko og basismetoden for beregning av operasjonell risiko. Dette innebærer at beregningen av kapitalkrav for disse risikoer følger kapitalkravsforskriftens kategorier og vektingsregler.

Pilar 1

Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Eika Gruppen benytter standardmetoden angitt i Kapitalkravsforskriften¹ og skal til enhver tid ha en ansvarlig kapital som minst utgjør 8 prosent av beregningsgrunnlaget for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. For forsikringsselskap gjelder særskilte regler for kapitalkrav².

Pilar 2

Eika Gruppen skal ha en intern prosess for å vurdere det totale kapitalbehovet i forhold til risikoprofil og en strategi for å opprettholde kapitalnivået. Det vurderte kapitalbehovet skal dekke risikoer som det ikke er tatt hensyn til i beregning av minimumskravet etter pilar 1. Det skal også dekke risiko forbundet med at kvantifisering av risiko og kapitalbehov er basert på metoder og data som inneholder usikkerhet. I tillegg skal tilsynsmyndighetene gjennomgå og evaluere Eika Gruppens interne vurdering av kapitalbehov og strategier, samt overvåke og sikre overholdelse av de myndighetspålagte kapitalkravene. Finanstilsynet er pålagt å evaluere ICAAP-prosessen og

¹ Forskrift om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond mv. (Kapitalkravsforskriften)

² Forskrift om minstekrav til kapitaldekning i forsikringsselskaper, pensjonskasser, innskuddspensjonsforetak og holdingselskaper i forsikringskonsern.

resultatene av prosessen. Ved mangelfull etterlevelse av regelverket, kan Finanstilsynet fastsette individuelle kapitalkrav, kreve redusert risikonivå eller kreve forbedret styring og kontroll.

Pilar 3

Formålet med Pilar 3 er å supplere minimumskravene under Pilar 1 samt de interne kapitalbehovsvurderingene og den tilsynsmessige oppfølgingen under Pilar 2. Pilar 3 skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av finansiellinformasjon som gjør det mulig for markedet, herunder analytikere og investorer, å vurdere institusjonens risikoprofil og kapitalisering samt styring og kontroll. "Finansiell informasjon" er i forskriftens § 45-1 første ledd definert som informasjon som anses egnet til å påvirke beslutningen til brukere av informasjonen i forbindelse med økonomiske forhold.

Kapitalbehovet og kapitalmålene er vurdert ut fra det internasjonale kapitalkravsregelverket Basel II, slik det er nedfelt i Finansieringsvirksomhetsloven og Kapitalkravsforskriften. ICAAP og Pilar 3 rapportering er på konsolidert nivå i konsernet. Kravet til kapital i Finansieringsvirksomhetsloven § 2-9b er at en finansinstitusjon skal til enhver tid ha ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av den virksomhet institusjonen driver. Dette skal være vurdert både på kort og lengre sikt. Kapitaldekningen skal følgelig være høyere enn minimumskravene på 8 prosent, som er nærmere fastlagt i Kapitalkravsforskriften. Finanstilsynet evaluerer både Eika Gruppens kapitalmål og dokumentasjonen av de vurderinger som styret har lagt til grunn for sine konklusjoner.

KONSOLIDERING AV BASEL OG SOLVENS REGLER

Konsolideringsforskriften³ angir regler for soliditetsberegninger på konsolidert nivå. Hovedregelen er full konsolidering av datterselskap. Eika Gruppen faller inn under regler for tverrsektoriell finansiell gruppe som innebærer at det skal foretas konsolidering av henholdsvis bank- og finansieringsforetaksvirksomhet, verdipapirforetaksvirksomhet og forsikringsvirksomhet. Det følger av forskriften at beregningsgrunnlag skal beregnes ved sikkerhets- og soliditetskrav som gjelder for de enkelte virksomhetsområdene.

Ved beregning av de nye regulatoriske bufferkravene for tverrsektoriell finansiell gruppe på konsolidert basis har Finanstilsynet foreslått at beregningsgrunnlaget for forsikring holdes utenfor siden kravene ikke gjelder for forsikringsselskap, pensjonsforetak og holdingselskap i forsikringskonserner⁴. Forsikringsselskap og morselskap i forsikringskonserner skal ikke omfattes av CRD IV, men være underlagt forskriften om minstekrav til kapitaldekning i forsikringsselskaper, pensjonskasser, innskuddspensjonsforetak og holdingselskap i forsikringskonserner (minstekravsforskriften) frem til Solvens II trer i kraft. Dette betyr at konsernet ikke skal beregne kombinerte kapitalbuffer, og dermed holde ren kjernekapital, for Eika Forsikring andel av beregningsgrunnlaget. Eika Forsikring skal inngå ved beregningen av kapitaldekningen på konsolidert basis så lenge forsikringsselskapene er omfattet av minstekravsforskriften.

Eika Forsikring AS utgjør en vesentlig del av konsernets beregnede Pilar 1 krav for kredittrisiko og inngår dermed fortsatt i beregningen basert på gjeldende forskrift for forsikringsselskaper⁵. Prinsippet om fullharmonisering under Solvens II medfører at det ikke er anledning for nasjonale

---

³ Jfr forskrift om anvendelse av soliditetsregler på konsolidert basis

⁴ Jf Høringsnotat, Kapitalbuffer, Forskriftsforslag Finanstilsynet, 29.9.2013

⁵ Jf forskrift om minstekrav til kapitaldekning i forsikringsselskaper, mv (minstekravsforskriften)

myndigheter å anvende andre typer kapitalkrav enn det som følger av Solvens II regelverket. Ikrafttredelse av Solvens II finne sted 1. januar 2016. Dette innebærer at solvensmarginregelverket, kapitaldekningsregelverket og regelverk om minstekrav til ansvarlig kapital vil avvikles⁶ for forsikringsselskaper. Kommende Pilar 1 krav for forsikringsselskaper er vesentlig forskjellige fra dagens regler. Under nye regler skal samlet risiko (samlet tapspotensial) oppstilles mot tilgjengelig bufferkapital. Risiko (tapspotensial) skal beregnes etter standardiserte beregningsmodeller for minst følgende hovedrisikoer markedsrisiko, forsikringsrisiko (skade og person), motpartsrisiko og operasjonell risiko. Tapspotensialene skal, med tillegg av en risikomargin vurderes opp tilgjengelig bufferkapital. Solvens II gir dermed krav til kapital- og solvensberegning for spesifiserte pilar 1 risikoer. Det forventes at Eika Gruppen etter innføring av Solvens II må foreta en konsolidering basert på kronebeløp av kapitalkravene som gjelder fra virksomhet underlagt Basel-regler og virksomhet underlagt Solvens II regler. Det er per i dag usikkert om holdingselskapet Eika Gruppen AS vil bli ansett å være dekket av Basel-regler eller Solvens-regler. Det legges i ICAAP til grunn at morselskapet Eika Gruppen AS er klassifisert som finansieringsvirksomhet, og følger kapitalkravsforskriften og finansieringsvirksomhetsloven⁷ i tråd med nåværende regler.

Det følger av Finansieringsvirksomhetsloven⁸ § 2a-8 tredje ledd at konsernbidrag ikke kan gis mellom søsterselskaper. Selskapene kan imidlertid gi konsernbidrag til Eika Gruppen AS. Eika Gruppen AS kan gi konsernbidrag til datterselskaper. Det foreligger således muligheter for å overføre kapital mellom selskapene i konsernet, dersom konsernet eier 90 prosent av aksjene. Hvert enkelt selskap er imidlertid underlagt kapitalkrav som må oppfylles på selskapsnivå. Utdeling av konsernbidrag forutsetter at selskapet har forsvarlig kapital.

Oppstilling i tabellen viser konsolideringsgrunnlaget ved konsolidering etter regnskapsreglene og ved konsolidering for kapitaldekningsformål for hvert datterselskap.

Beløp i tusen kroner	Anskaffelses-tidspunkt	Kontoradresse	Eierandel	Bokført verdi 31.12.2013	Bokført verdi 31.12.2012
Eika Kapitalforvaltning AS	1997-2012	Oslo	100 %	145.938	147.604
Eika Forsikring AS	1997	Hamar	100 %	344.108	294.140
Terra Gruppen AS, tidl. Eika Gruppen AS	2000	Oslo	100 %	112	112
Aktiv Eiendomsmegling AS 1)	2001	Oslo	100 %	17.300	25.194
Norsk Sparebankgruppe AS	2001	Oslo	100 %	112	112
Eika Kredittbank AS	2006	Oslo	100 %	502.667	452.699
Terra Alliansen AS 2)	2008	Oslo	100 %	112	112
Eika Alliansen AS 2)	2008	Oslo	100 %	107	107
Sum				1.010.456	920.080

⁶ Jf Finanstilsynets "Høringsnotat om gjennomføring av Solvens II" av 12. august 2011

⁷ Lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven)

⁸ Lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven)

Eika ble lansert som ny merkevare i første kvartal 2013. Som følge av dette endret konsernet navn til Eika Gruppen, og morselskapet og flere av datterselskapene endret i den forbindelse også selskapsnavn.

Konsernbidrag (før skatt) i tusen kroner til datterselskap i 2013

Eika Forsikring AS	69.400
Eika Kredittbank AS	69.400

1) Aktiv Eiendomsmegling Konsern

Aktiv Eiendomsmegling AS har to datterselskap;

Aktiv Eiendomsoppgjør AS	2005	Oslo	100 %
Frogner Bolig- og Prosjektmegling AS	2008	Oslo	100 %

Disse selskapene er besluttet fusjonert i løpet av 1. halvår 2014 med Aktiv Eiendomsoppgjør som overtagende selskap.

Eika Gruppen AS foretok i 2012 en nedskrivning av investeringen i Aktiv Eiendomsmegling AS med 43,1 millioner kroner. Morselskapet foretok i 2013 en ytterligere nedskrivning på 7,9 millioner kroner. I konsernregnskapet er resultateffekten eliminert.

2) Terra Prosjekt AS har endret navn til Terra Alliansen AS og Terra Energi AS har endret navn til Eika Alliansen AS.

Beredskapsplan for kapitaldekning

Eika Gruppens aksjonærer har gjennomgående høy soliditet. Ved kapitalbehov vil primært selskapets aksjonærer bli invitert til å delta i emisjon for å styrke kapitalen i konsernet og selskapene. Eika Gruppen har etablert en beredskapsplan for kapitaldekning som skal bidra til at konsernet har gode prosesser for styring av kapital.

Kapitalkrav – Pilar 1

BEREGNET KAPITALKRAV OG KAPITALBEHOV ETTER DAGENS REGLER

Selskapet har valgt standardmetoden for beregning av kapitalkrav til kredittrisiko og basismetoden for beregning av operasjonell risiko. Dette innebærer at beregningen av kapitalkrav for disse risikoene følger kapitalkravsforskriftens kategorier og vektingsregler. Ved vurderingen av risiko og samlet risikoeksponering tas det, utover kreditt- og operasjonell risiko, hensyn til pilar 2 risikoene; likviditets- og finansieringsrisiko, markeds- og valutarisiko, renterisiko, systemrisiko, forsikringsrisiko samt strategisk- og forretningsmessig risiko. ICAAP behov fremkommer dermed som en samlet vurdering av pilar 1 og pilar 2 risikoer. Summen av disse utgjør ICAAP behovet.

Kapitaldekning

Nedenfor følger oppstillingen av regulatorisk kapital i henhold til kapitaldekningsregelverket, som rapport i Gruppens noter til årsregnskapet per 31.12.2013.

Morselskap			Konsern	
31.12.2012	31.12.2013	Beløp i tusen kroner	31.12.2013	31.12.2012
Ansvarlig kapital				
22.250	22.287	Aksjekapital	22.287	22.250
586.366	589.328	Overkurs	589.328	586.366
235.042	244.451	Annen egenkapital	601.768	458.477
843.658	856.066	Sum balanseført egenkapital	1.213.383	1.067.093
-	-	Forsikringstekniske avsetninger ført i egenkapitalen	176.390	172.430
8.144	22.614	Immaterielle eiendeler	111.737	88.117
-	-	Minstekrav til reassuranseavsetning	26.325	25.078
173.031	175.000	Hybridkapital	175.000	173.031
1.008.545	1.008.452	Sum kjernekapital	1.073.931	954.499
-	-	Ansvarlig lånekapital	-	-
1.008.545	1.008.452	Sum ansvarlig kapital	1.073.931	954.499
Kapitaldekning				
1.660.325	1.723.475	Vektet beregningsgrunnlag kredittrisiko	4.961.463	4.675.058
449.850	534.075	Vektet beregningsgrunnlag operasjonell risiko	1.143.863	1.033.950
-	-	Nedskrivning på grupper av utlån	(30.659)	(24.988)
2.110.175	2.257.550	Sum vektet beregningsgrunnlag	6.074.667	5.684.020
168.814	180.604	Kapitalkrav tilsvarende 8 % av beregningsgrunnlag	485.973	454.722
47,8 %	44,7 %	Kapitaldekningsprosent	17,7 %	16,8 %
47,8 %	44,7 %	Kjernekapitaldekning	17,7 %	16,8 %
39,6 %	36,9 %	Ren kjernekapitaldekning	14,8 %	13,8 %
839.731	827.848	Overskudd av ansvarlig kapital	587.958	499.777

Tabellen under viser sammensetning av ansvarlig kapital i Eika Gruppens datterselskaper. Konsernet hadde per 31.12.2013 en ren kjernekapitaldekning på 14,8 prosent mot 13,8 prosent i 2012 og kapitaldekning på 17,7 prosent mot 16,8 prosent i 2012.

Alle tall i TNOK Per 31.12.2013	Eika Gruppen AS	Eika Kredittbank AS	Eika Kapital forvaltning AS	Eika Forsikring AS	Eika Gruppen
Ren kjernekapital	833.452	493.726	26.627	541.687	898.931
Hybrid kapital	175.000	-	-	-	175.000
Kjernekapital	1.008.452	493.726	26.627	541.687	1.073.931
Tilleggskapital	-	90.000	-	-	-
Netto ansvarlig kapital	1.008.452	583.726	26.627	541.687	1.073.931
Samlet kapitalkrav	180.604	289.421	12.891	122.602	485.973
Ren kjernekapital %	36,9 %	13,6 %	16,5 %	35,3 %	14,8 %
Kjernekapitaldekning %	44,7 %	13,6 %	16,5 %	35,3 %	17,7 %
Kapitaldekning %	44,7 %	16,1 %	16,5 %	35,3 %	17,7 %

Oppstillingen viser oppsummering av regulatoriske kapitalkrav i henhold til pilar 1.

Kapitalkrav Pilar 1	2013
Kapitalkrav kredittrisiko	394.464
Kapitalkrav operasjonell risiko	91.509
Kapitalkrav Pilar 1	485.973

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke kan møte sine betalingsforpliktelser. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, leasing, uoppgjorte handler, ikke trukkede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom inngåtte reassuranseavtaler, derivater og valutakontrakter. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid til forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetens verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil.

Motpartsrisiko defineres som risiko for tap som følge av at motparter i derivatposisjoner, inngåtte reassuranseavtaler og øvrige fordringshavere (herunder forsikringstakere) ikke kan møte sine forpliktelser.

Risikovurdering knyttet til kapitalbehov

Kredittrisiko i Eika konsernet stammer hovedsakelig fra finansieringsvirksomheten og forsikringsvirksomheten gjennom kreditt- og motpartsrisiko. Konsernets kredittrisiko er hovedsakelig relatert til konsernets balanseførte poster. De vesentlige postene utgjøres av plasseringer i verdipapirer, utestående i leasing, salgspantlån og kredittkortgjeld samt fordringer på kredittinstitusjoner. Resterende eksponering, etter elimineringsregler, utgjør Eika Gruppen AS sin beregnede pilar 1 eksponering på 17 millioner kroner. Konsernet har en lav risikovilje knyttet til kredittrisiko.

Regelverket etter kapitalkravsforskriften, Basel II, innebærer følgende vektingsregler av vesentlig betydning for kredittrisikoen i Eika Kredittebank AS:

- Balanseførte eiendeler og annen kredittrisiko vekter som utgangspunkt 100 prosent med mindre det er gitt særskilte regler.
- Alt utlån på kredittkort samt en betydelig del av porteføljen på lån og leasing kan klassifiseres som massemarked. Engasjement som klassifiseres som massemarked vektes 75 prosent.
- Utlån til foretak som ikke kan klassifiseres som massemarked vektes 100 prosent
- Utlån til institusjoner, kommuner og offentlig eide foretak vekter 20 prosent
- Forfalt engasjement vekter 150 prosent.
- Ubenyttede rammer på kredittkort vektes 0 prosent
- Saker i pipeline (lånetilsagn) vektes som massemarked med en konverteringsfaktor på 20 prosent
- Øvrige eiendeler vekter 100 prosent.

Kredittrisiko (motpartsrisiko) i Eika Forsikring oppstår i hovedsak i forbindelse med reassuranseprogrammet, fordringer på forsikringstakere og plasseringer av likvide midler i bank. For å håndtere denne risikoen har selskapets styre fastsatt rammer for risikospredning og krav til rating av reassurandørene, samt krav til motparter og konsentrasjon av disse. Tabellen under viser fordeling av gjenforsikrere etter ratingklasse per 31.12.2013:

Eika Gruppen

AA-	60 %
A+	26 %
A	9 %
A-	5 %
Sum	100 %

Eika Forsikring, Eika Kredittdbank, Eika Kapitalforvaltning og Eika Gruppen er eksponert for kredittrisiko i sin kapitalforvaltning ved investeringer i verdipapirer. Denne kredittrisikoen begrenses gjennom fastsatte investeringsrammer. Oversikt over plassering i obligasjoner og rentefond per 31.12.2013 fordelt på ratingklasse følger av tabellen under:

Ratingklasse	Finansielle instrumenter til virkelig verdi	Andel av porteføljen
AAA	692.285	25 %
AA+	499.609	18 %
AA	18.149	1 %
AA-	40.246	1 %
A+	33.441	1 %
A	173.147	6 %
A-	309.376	11 %
BB+	60.332	2 %
BBB	181.602	7 %
BBB+	699.342	26 %
BBB-	20.088	1 %
Sum	2.727.617	100 %

Beregningen av konsentrasjonsrisiko baseres på samlet eksponering mot en enkelt motpart. Eksponeringer mot flere juridiske enheter innenfor et konsern regnes som en eksponering mot en enkelt motpart. Selskapet beregner også konsentrasjonsrisiko under markedsrisiko. Dette beskrives under avsnittet om markedsrisiko.

Bransjemessig spredning på låne- og leasingporteføljen per 31.12.2013 følger av tabellen under:

Bransjeeksponering (TNOK)*		31.12.2013	
Brutto utlån pr bransje**	Beløp	Prosent	
Transport	308 510	22,4 %	
Bygg og anlegg	382 878	27,8 %	
Jord- og skogbruk	236 374	17,2 %	
Industri	160 673	11,7 %	
Eiendom	25 846	1,9 %	
Tjenesteytende næringer	164 698	12,0 %	
Varehandel	69 596	5,1 %	
Fiske	16 073	1,2 %	
Annet/uspesifisert	12 843	0,9 %	
Totalt utlån leasing og lån	1 377 489	100,0 %	

Selskapet er eksponert mot en rekke bransjer, men har vesentlig eksponering mot bygg- og anleggsbransjen, transportbransjen, og mot jord- og skogbruk. I underkant av 70 prosent av utlånsporteføljen på BM er rettet mot disse bransjene. Kredittdkortutlån og salgspantlån er rettet mot privatpersoner med privat betalingsansvar og ikke mot spesifikke bransjer.

Låne- og leasingorteføljens geografiske eksponering er godt spredt over landet selv dog rundt 40 prosent av porteføljen er konsentrert i fylkene Oslo, Østfold og Sør-Trøndelag. Den geografiske eksponeringen på låne- og leasingporteføljen er vist i tabellen under.

Fylke	Lån	Leasing	Totalt	Andel av utlån
Ukjent	1 397 463	1 236 039	2 633 502	0 %
Østfold	93 394 301	148 908 602	242 302 903	13 %
Akershus	126 723 106	120 719 309	247 442 415	13 %
Oslo	58 121 943	20 685 945	78 807 888	4 %
Hedmark	29 849 093	54 178 439	84 027 531	4 %
Oppland	10 688 132	55 938 761	66 626 893	3 %
Buskerud	42 442 237	73 365 565	115 807 802	6 %
Vestfold	20 764 260	54 493 664	75 257 924	4 %
Telemark	46 599 368	55 845 784	102 445 152	5 %
Aust-Agder	12 877 484	21 026 649	33 904 133	2 %
Vest-Agder	11 864 133	12 119 274	23 983 407	1 %
Rogaland	31 820 033	113 701 424	145 521 457	8 %
Hordaland	13 493 782	12 378 632	25 872 414	1 %
Sogn og Fjordane	5 328 719	7 318 102	12 646 821	1 %
Møre og Romsdal	13 142 616	75 784 108	88 926 725	5 %
Sør-Trøndelag	35 345 646	329 627 555	364 973 202	19 %
Nord-Trøndelag	21 204 400	93 678 179	114 882 579	6 %
Nordland	23 625 605	27 436 449	51 062 054	3 %
Troms	15 619 137	23 107 023	38 726 160	2 %
Finnmark	1 396 139	125 367	1 521 506	0 %
Svalbard	529 563	-	529 563	0 %
SUM	616 227 161	1 301 674 869	1 917 902 029	100 %

Geografisk eksponering knyttet til kredittkort vurderes ikke å innebære konsentrasjonsrisiko. Dette med bakgrunn i at porteføljen er veldiversifisert og spredt over hele landet.

Utlån, misligholdte /tapsutsatte lån og individuelle /gruppevise nedskrivninger:

Utlån er regnskapsmessig behandlet i henhold til Finanstilsynets forskrift FOR 2004-12-21 nr. 1740: Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner ("Utlånsforskriften av 2004"). Overgangen til Utlånsforskriften av 2004 ble innført med virkning fra 1. januar 2006.

Utlån er vurdert til nominelle verdier med unntak av tapsutsatte og misligholdte lån der det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall har påløpt. Misligholdte lån defineres som misligholdt når forsinket betaling er mer enn 90 dager og forsinkelsen ikke skyldes tilfeldige forhold hos kunden. Tapsutsatte lån er ikke nødvendigvis misligholdt, men kundens økonomiske situasjon og verdien av sikkerhetene innebærer fare for tap.

Tabellen viser en oversikt over samlet utlån i konsernet fordelt etter løpetid per 31.12.2013:

Beløp i tusen kroner	31.12.2013	Uten avtalt forfall	Løpetid 0 - 1 måned	Løpetid 1 - 3 måned	Løpetid 3 - 12 måned	Løpetid 1 - 5 år	Løpetid over 5 år	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	51.891	-	51.891	-	-	-	-	51.891
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.008.967	-	998.703	824	9.440	-	-	1.008.967
Utlån til kunder	3.563.770	1.633.542	55.084	2.215	40.605	1.280.454	551.870	3.563.770
Verdipapirer	3.145.170	857.487	90.010	124.692	411.572	1.586.009	75.400	3.145.170
Andre eiendeler med avtalt løpetid	995.694	393	434.155	26.713	534.433	-	-	995.694
Andre eiendeler uten avtalt løpetid	1.062.589	1.062.589	-	-	-	-	-	1.062.589
Sum eiendeler	9.828.081	3.554.011	1.629.843	154.444	996.050	2.866.463	627.270	9.828.081

Tabellen viser en oversikt Utlån til kunder fordelt på engasjementstype per 31.12.2013:

Beløp i tusen kroner	31.12.2013
Nedbetalingslån	616.349
Leiefinansieringsavtaler	1.314.645
Brukskreditter	1.671.757
Andre utlån	189
Utlån før spesifiserte og uspesifiserte nedskrivninger	3.602.940
Individuelle nedskrivninger	8.511
Gruppevise nedskrivninger	30.659
Netto utlån til kunder	3.563.770

Nedskrivning på utlån foretas dersom det foreligger objektive indikasjoner for verdifall. Nedskrivning foretas på misligholdte og tapsutsatte engasjementer når det foreligger objektive indikasjoner på at et utlån har falt i verdi. Et engasjement regnes som misligholdt når betaling er mer enn 90 dager forsinket og forsinkelsen ikke skyldes tilfeldige forhold hos kunden. Tapsutsatte lån er engasjementer der kundens økonomiske situasjon og verdien av sikkerhetene innebærer risiko for tap selv om engasjementet ikke er misligholdt. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Ved beregning av nåverdier benyttes opprinnelig effektiv rente for engasjementet. Friskmelding av misligholdte engasjementer skjer når gjeldende betalingsplan er fulgt over en tid og engasjementet ikke lenger vurderes som tapsutsatt.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive indikasjoner for verdifall i grupper av lån med like risikokarakteristika. Ved vurdering av nedskrivning inndeles utlån i grupper med tilnærmet like risikoenegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å betale ved forfall. Næringsgrupper benyttes som kriterium. Verdifall beregnes på grunnlag av porteføljevurderinger, erfaringer, vekst og generelle utviklingstrekk. Tabellen viser en oversikt Individuelle og gruppevise nedskrivninger for verdifall per 31.12.2013:

Beløp i tusen kroner	31.12.2013
Nedskrivning for verdifall på utlån 1. januar	10.399
- Konstaterte tap i perioden hvor det tidligere er foretatt nedskrivninger	(4.270)
Periodens nedskrivninger til dekning av tap på utlån	2.382
Individuelle nedskrivninger for verdifall	8.511
Gruppevise nedskrivninger	
Nedskrivning for verdifall på utlån 1. januar	24.988
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	5.671
Gruppevise nedskrivninger for verdifall	30.659

Konstaterte tap og inngang på tidligere konstaterte tap føres over resultat etter hvert som de oppstår. Konstaterte tap på utlån er tap som regnes som endelige. Når et misligholdt engasjement vurderes som umulig å inndrive, konkursbehandling er avsluttet eller insolvens er konstatert, og eventuelle sikkerheter er realisert eller overtatt, bokføres tapet som konstatert. Tabellen viser en oversikt Tap på utlån og andre fordringer per 31.12.2013:

Spesifikasjon av periodens tap og nedskrivninger på utlån til kunder	
	Konsern
Beløp i tusen kroner	2013
Periodens endring i individuelle nedskrivninger for verdifall	(1.888)
Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	5.671
Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap	3.067
Konstaterte tap i perioden	35.942
Inngang på tidligere konstaterte tap	4.878
Sum tap på utlån	37.914
Spesifikasjon av periodens tap på kundefordringer og andre fordringer	
Beløp i tusen kroner	2013
Endring i tapsavsetning	3.654
Konstaterte tap i perioden	1.473
Inngang på tidligere konstaterte tap	345
Sum tap på fordringer	4.782
Sum tap på utlån og fordringer	42.696

Styring og kontroll

Selskapene i konsernet har etablert kredittstrategier som ligger innenfor konsernets overordnede policy for kredittrisiko. Det er videre operasjonalisert kreditthåndbøker som skal sikre oppfyllelse av ovennevnte strategi.

Risikovurderinger gjennomføres løpende og status for vesentlige temaer skal inngå i ordinær risikorapportering. Vurdering av risikostyringen og kontrollen for området inngår i årlig prosess for risikostyring og internkontroll. For å sikre at selskapene etterlever rutiner og at det oppnås god kvalitet på kredittarbeidet, er det etablert løpende kontroller knyttet til etterlevelse.

Eika Kredittbank AS har utarbeidet scoringsmodeller for å fange opp risiko og betjeningsevne som er karakteristiske for den enkelte kundegruppe. Gjennom scoringsmodellene fastsettes risikoscore, som er bestemmende for hvilke rammer kunden tilbys.

Minimum årlig i forbindelse med årlig ICAAP/ORSA prosess gjennomføres det analyse og stresstester på kredittområdet for å vurdere konsekvenser av nedgangsscenario samt for eksempel endring i rammevilkår for en næring, konkurs/avvikling av flere nøkkelbedrifter. Resultatene av stresstestene rapporteres i forbindelse med årlig ICAAP.

Kapitalbehov (Regulatoriske minimumskrav)

Eika Gruppen benytter seg av standardmetoden for beregning av kapitalkravet for kredittrisiko. Kapitalkravet er beregnet til 394 millioner kroner per 31.12.2013.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko består av renterisiko, aksjerisiko, valutarisiko, spreadrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Eika Gruppen har med virkning fra 1. januar 2013 endret klassifisering av begrepene for markedsrisiko og tilordning til handelsportefølje i forbindelse med kapitaldeknings-rapportering (COREP). Konsernet har ikke handelsportefølje. Dette medfører at konsernets plassering av overskuddslikviditet følger av definisjon for ordinær bankportefølje og rapporteres dermed som del av vanlig kapitaldekningsrapportering etter standardmetoden for kredittrisiko.

Markedsrisiko i konsernet relaterer seg til plasseringer i finansielle instrumenter. Eika Forsikring AS, Eika Kredittbank AS og øvrige selskaper kan ha overskuddslikviditet plassert i likvide investeringer, eller som ledd i investeringstjenestevirksomhet, som kan medføre markedsrisiko.

Investeringene til Eika Kredittbank består av plassering av overskuddslikviditet, utelukkende i renteinstrumenter. Overskuddslikviditeten er igjen en del av selskapets funding og denne skal ikke være gjenstand for kortsiktige plasseringer med formål om å oppnå kursgevinster. Investeringene betraktes som posisjoner i gjeldsinstrumenter utenfor handelsportefølje. Posisjonene behandles og rapporteres som del av kredittrisikoen etter standardmetoden.

Aksjer i datterselskaper og strategiske plasseringer er ikke en del av aksjerisikoen, men inngår i strategisk risiko og eierrisiko.

Forvaltning og plasseringer av investeringer skal primært være knyttet til likviditetsstyring. Strategiske investering i datterselskaper og infrastruktur er ikke definert som markedsrisiko og må sees i sammenheng med strategisk og forretningsmessig risiko.

Risikovurdering knyttet til kapitalbehov

Konsernet har en moderat risikovilje gjeldende markedsrisiko. Gjennomgående er porteføljene relativt konservativt plassert og hovedsakelig plassert i rentepapirer (94 prosent). Forvaltning og plassering av overskuddslikviditet fra Eika Kredittbank og Eika Forsikring skjer gjennom Eika Kapitalforvaltning etter egne instruksjoner og forvaltningsavtaler. Eika Forsikring AS har en portefølje på underkant av 2,1 milliarder og Eika Kredittbank AS har en portefølje på 336 millioner kroner. Eika Gruppen AS har investert omtrentlig 10 millioner aksjefond.

Styring og kontroll

Samtlige ovennevnte selskaper har etablert kapitalforvaltningsstrategi eller strategi for markedsrisiko som angir policy og rammer for styring og kontroll med markedsrisiko. Selskapene har etablert en risikostyringsfunksjon som kvartalsvis gir status i forhold til etterlevelse av selskapets rammer i kapitalforvaltningsstrategi/strategi for markedsrisiko.

Overordnet styring og kontroll av risiko er nærmere beskrevet i eget kapittel ovenfor.

Kapitalbehov (Regulatoriske minimumskrav)

Konsernet har ikke handelsportefølje og beregner ikke markedsrisiko etter pilar 1. Konsernets plassering av overskuddslikviditet følger av definisjon for ordinær bankportefølje. Beregning og rapportering skjer dermed som del av vanlig kapitaldekningsrapportering etter standardmetoden for kredittrisiko.

OPERASJONELLRISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også compliancerisiko og juridisk risiko.

Compliancerisiko er risiko for brudd på lover, forskrifter, andre relevante myndighetsbestemmelser og interne regelverk, som innebærer; risiko for sanksjoner fra myndighetene, økonomisk tap (erstatningsansvar) og omdømmerisiko eller pålegg.

Juridisk risiko kan defineres som risikoen for tap fordi en inngått kontrakt ikke kan gjennomføres, eksempelvis som følge av utilstrekkelig dokumentasjon, at en motpart ikke har lovlig rett til å inngå kontrakten, usikkerhet om lovligheten av en kontrakt eller kontraktklausul, og problemer med gjennomføring av en kontrakt i konkurs eller konkursliknende situasjoner.

Konsernet har valgt basismetoden for beregning av kapitalkrav. I basismetoden er beregningsgrunnlaget for minstekravet til ansvarlig kapital gitt ved 15 prosent av gjennomsnittlig inntekt de tre siste år multiplisert med 12,5 jf. § 42-1 i Kapitalkravs-forskriften.

Risikovurdering knyttet til kapitalbehov

Operasjonell risiko inndeles i tapskategoriene: «Eksternt bedrageri», «Internt bedrageri», «Kunder, produkter og forretningspraksis», «Ansettelsesvilkår og sikkerhet på arbeidsplassen», «Avbrudd i drift og /eller systemer», «Skade på fysiske eiendeler», «Godtgjørelse risiko» «Oppgjør levering og annen transaksjonsbehandling» «compliance og juridisk risiko» og «prosjektrisiko». Vurderingen av faktisk risikoeksponering har videre tatt utgangspunkt i risikokartlegging, internkontroll, internrevisjon og hendelser, og systematisert disse i tapskategorier.

Konsernet skal ha en lav risikoprofil når det gjelder operasjonell risiko. Konsernets operasjonelle risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også compliancerisiko, omdømmerisiko og juridisk risiko. Denne type risiko ligger i den løpende driften av konsernet og konsernets selskaper. Den operasjonelle risikoprofilen er et uttrykk for hvor godt risikostyring og kontroll bidrar til kartlegging, vurdering, forståelse og håndtering av risikoeksponering på tvers av alle risikoklasser, i hvilken grad risikoer er kvantifisert og prioritert,

bevissthet knyttet til om informasjonen er troverdig og av en slik kvalitet at den kan brukes i daglig beslutningsstøtte.

Beregning av kapital for operasjonell risiko etter basismetoden og gjeldende regelverk innebærer at kapitalkravet fastsettes til 15 prosent av konsernets gjennomsnittlig inntekt de siste tre årene multiplisert med 12,5 for konsernet. Eika Forsikring AS er ikke underlagt krav om beregning av særskilt kapitalkrav for operasjonell risiko. Inntekter vedrørende Eika Forsikring AS er derfor holdt utenfor beregningsgrunnlaget for konsernet.

Styring og kontroll

Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser og fullmaktstrukturer. Dette, sammen med klare roller og ansvar, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Konsernets selskaper har fokus på kontinuerlige forbedringer knyttet til drift, operasjoner, prosjektstyring og effektiv ressursutnyttelse. Det er tett lederoppfølgingen knyttet til handlingsplaner, styring og kontroll. Risikostyring og internkontroll utvikles i takt med behov og risikosituasjonen til enhver tid. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Konsernets virksomhet er underlagt omfattende regulering gjennom lover og forskrifter. Flere av konsernets virksomheter krever konsesjon, og selskapene og konsernet er underlagt tilsyn fra Finanstilsynet knyttet til etterlevelse av konsesjonskrav. Selskapet har også konsesjon fra Datatilsynet som betinger at personopplysninger ivaretas på en betryggende måte. Selskapets størrelse innebærer sårbarhet på operasjonelle aktiviteter, og stiller ekstra krav til at selskapet har gode rutiner og etablert backup på alle vesentlige funksjoner. Konsernet vektlegger tilstrekkelig risikovurdering- og håndtering som sikrer løpende oppfølging og god styring og kontroll med operasjonelle aktiviteter. Compliancerisiko vurderes løpende som en del av den operasjonelle risikostyringen i virksomhetene.

Kapitalbehov (Regulatoriske minimumskrav)

Beregning av kapital for operasjonell risiko etter basismetoden, Pilar 1 kravet utgjør 91,5 millioner kroner.

SAMLET ENGASJEMENT ETTER PILAR 1

Tabellen viser en oversikt over beregningsgrunnlaget for kapitaldekning, risikovektet volum kategorisert etter ulike engasjementer, samt kapitalkravet for disse engasjementene. Samlet engasjement for risikokategoriene i pilar 1 utgjør 485 millioner per 31.12.2013.

Samlet engasjement	Eika Gruppen AS		Eika Gruppen	
	Risikovektet volum	Kapitalkrav	Risikovektet volum	Kapitalkrav
<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2013
Stater og sentralbanker	-	-	-	-
Lokale og regionale myndigheter	-	-	37.530	3.002
Offentlig eide foretak	-	-	728	58
Institusjoner	883.566	70.685	187.705	15.016
Foretak	802.418	64.193	537.815	43.025
Massemarked	-	-	2.387.366	190.989
Obligasjoner med fortrinnsrett	-	-	10.924	874
Andeler i verdipapirfond	12.698	1.016	47.923	3.834
Øvrige engasjementer	24.792	1.983	128.190	10.255
Forfalte engasjementer	-	-	91.203	7.296
Kredittrisiko fra forsikringsvirksomheten	-	-	1.532.527	122.602
Sum kredittrisiko	1.723.475	137.878	4.961.463	396.953
Markedsrisiko	-	-	-	-
Operasjonell risiko	534.073	42.726	1.143.863	91.509
Fradrag	-	-	(30.659)	(2.453)
Sum	2.257.550	180.604	6.074.667	485.973

Vurdering av kapitalbehov – Pilar 2

KREDITTRISIKO

Kapitalkravsforskriftens minimumskrav i henhold til Pilar 1 forutsetter en diversifisert portefølje. Utover standardmetodens beregninger gjennomføres det vurderinger av internt kapitalbehov, pilar 2 kapital tillegg. For kredittrisiko vurderes tapsprosenten og utvikling av disse, økning i mislighold, konsentrasjonsrisiko samt økning i utnyttelse av kredittkortrammer.

Aksjonærbankene som største distributørkanal gjør at kundene har en god geografisk spredning. Konsernets kunder er i hovedsak privatmarkeds kunder hvor hver kunde utgjør en relativt liten andel av konsernets totalportefølje.

Eika Kredittbank AS har fokus på bedriftskunder spesielt gjelder dette salg av leasing som hovedsakelig er et næringsprodukt. Bedriftsporteføljen i Eika Kredittbank AS er hovedsakelig næringslivskunder innenfor SMB-markedet.

For analyse av konsentrasjonsrisiko har Eika Gruppen valgt å benytte Herfindahl-Hirshman-indeksen (HHI indeksen). Ved en eventuelt lite diversifisert portefølje mot enkeltkunder, bransje eller geografi vil indeksen vise dette i form av høye α - og β -verdier. Nivåene for påslag er satt ut ifra bransjestandard, og referer til Banco De Espana's ICAAP-guidelines.

Det er identifisert og beregnet et internt kapitalbehov for bransjemessig konsentrasjonsrisiko, økt mislighold og økt utnyttelse av kredittkortramme.

MARKEDSRISIKO

Som tidligere nevnt er markedsrisiko i konsernet knyttet til plasseringer i finansielle instrumenter. Eika Forsikring AS, Eika Kredittdbank AS og øvrige selskaper kan ha overskuddslikviditet plassert i likvide investeringer, eller som ledd i investeringstjenestevirksomhet, som kan medføre markedsrisiko.

Konsernet er videre eksponert for markedsrisiko i form av renterisiko som oppstår på grunn av ulik rentebinding på eiendeler og gjeld i Eika Kredittdbank AS. Selskapet finansierer sine utlånsporteføljer gjennom ekstern funding i bank, obligasjoner, sertifikater, innskudd og lignende. Ulik rentebinding, referanserenter og spreadnivå på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i Eika Kredittdbank. Renterisiko inngår ikke i beregning av Pilar 1 krav til kapital.

Oversikt over eiendeler og gjeld etter reprisingsstruktur følger av tabellen under:

Beløp i tusen kroner	31.12.2013	Uten rente-eksponering	Rentebinding 0 - 1 måned	Rentebinding 1 - 3 måned	Rentebinding 3 - 12 måned	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	51.891	-	51.891	-	-	-	-	51.891
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.008.967	1.649	1.007.318	-	-	-	-	1.008.967
Utlån til kunder	3.563.770	-	1.221.477	2.342.293	-	-	-	3.563.770
Verdipapirer	3.145.170	857.487	532.911	1.466.689	81.085	196.863	10.135	3.145.170
Ikke rentebærende eiendeler	2.058.283	2.058.283	-	-	-	-	-	2.058.283
Sum eiendeler	9.828.081	2.917.419	2.813.597	3.808.982	81.085	196.863	10.135	9.828.081
Gjeld til kredittinstitusjoner	206.217	-	-	206.217	-	-	-	206.217
Innskudd fra kunder	3.284.944	-	-	3.284.944	-	-	-	3.284.944
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	970.763	-	-	970.763	-	-	-	970.763
Ikke rentebærende gjeld	3.977.774	3.977.774	-	-	-	-	-	3.977.774
Fondsobligasjoner	175.000	-	-	175.000	-	-	-	175.000
Egenkapital	1.213.383	1.213.383	-	-	-	-	-	1.213.383
Sum gjeld og egenkapital	9.828.081	5.191.157	-	4.636.924	-	-	-	9.828.081
Netto renteeksponering	-	-2.273.738	2.813.597	-827.942	81.085	196.863	10.135	-

Beregning av pilar 2 påslag for renterisiko er foretatt basert på analyse av konsekvenser av økning i markedsrente på 2 prosentpoeng. Dette vil ramme hele bransjen og føre til en reprising av innlån og utlån. Renterisiko beregnes basert på durasjon (rentebinding). Det legges til grunn en beregning på et års horisont. Beregningene viser at ettersom Eika Kredittdbank har høy innskuddsdekning som vil være fordelaktig ved en renteøkning vil det ikke være behov for pilar 2 påslag i 2013 for renterisiko.

For Eika Forsikring er renterisiko relatert til de forsikringsmessige forpliktelsene og den del av investeringsporteføljen som påvirkes av endringer i markedsrentene.

Konsernets og Eika Forsikrings policy for markedsrisiko legger til grunn følgende stressscenario:

- Et fall i aksjemarkedene på 30 prosent, med tillegg for manglende risikospredning og likviditet, 45 prosent for enkelt aksjer.

- 39 prosent for eksponering i fond og børsnoterte aksjer i stater i sone A, og 49 prosent for unoterte aksjer, børsnoterte aksjer i stater utenfor sone A og alternative investeringer.
- Et parallelt skift i rentekurven på 2 prosentpoeng
- En endring i kursen på utenlandsk valuta med 10 prosent, med tillegg for manglende risikospredning (5 prosent)
- Økt kredittspread på 0 punkter for statspapirer, 20 punkter for kommunerisiko, 50 punkter for OMF'er og 1 prosent for bank/finans papirer.

Det foretas evaluering av Pilar 2 kapitalbehov opp mot beregnet stresstest i tråd med ovennevnte. Analyse av avkastning i forhold til relevante indekser viser at selskapenes avkastning følger generell markedsrisiko.

Konsernet beregner et internt kapitalkrav (pilar 2 tillegg) knyttet til markedsrisiko som følge av stressforutsetninger, valutaeksponering og konsentrasjonsrisiko.

OPERASJONELLRISIKO

Utover standardmetodens beregninger gjennomføres det vurderinger av internt kapitalbehov, pilar 2 kapital tillegg. For operasjonell risiko vurderes selskapenes risikostyring og internkontroll, uønskede hendelser, compliance hendelser, status på prosjekter og operasjonell drift.

Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser og fullmaktstrukturer. Dette, sammen med klare roller og ansvar, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Konsernets selskaper har fokus på kontinuerlige forbedringer knyttet til drift, operasjoner, prosjektstyring og effektiv ressursutnyttelse. Det er tett lederoppfølgingen knyttet til handlingsplaner, styring og kontroll. Risikostyring og internkontroll utvikles i takt med behov og risikosituasjonen til enhver tid. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere kritesituasjoner.

Konsernets virksomhet er underlagt omfattende regulering gjennom lover og forskrifter. Flere av konsernets virksomheter krever konsesjon, og selskapene og konsernet er underlagt tilsyn fra Finanstilsynet knyttet til etterlevelse av konsesjonskrav. Selskapet har også konsesjon fra Datatilsynet som betinger at personopplysninger ivaretas på en betryggende måte. Selskapets størrelse innebærer sårbarhet på operasjonelle aktiviteter, og stiller ekstra krav til at selskapet har gode rutiner og etablert backup på alle vesentlige funksjoner. Konsernet vektlegger tilstrekkelig risikovurdering- og håndtering som sikrer løpende oppfølging og god styring og kontroll med operasjonelle aktiviteter. Compliancerisiko vurderes løpende som en del av den operasjonelle risikostyringen i virksomhetene. Det er ikke identifisert spesifikk compliancerisiko som tilsier et internt pilar 2 behov.

Konsernet beregner et internt kapitalkrav (pilar 2 tillegg) knyttet til operasjonellrisiko som følge av kvantitative vurderinger over tap i verste fall i det enkelte datterselskap.

FORSIKRINGSRISIKO

Forsikringsrisiko i skadeforsikring reflekterer risikoen vedrørende skadeforsikrings-forpliktelser, herunder risikoene knyttet til dekningsomfang og de underliggende hendelser samt prosessene som benyttes i driften av institusjonen.

Forsikringsrisiko i livsforsikring reflekterer risikoen vedrørende livsforsikringsforpliktelser, og omfatter tapspotensial knyttet til dødelighetsrisiko, uførhetsrisiko, avgangsrisiko, katastroferisiko og kostnadsrisiko.

Forsikringsrisiko består av premie- og reserverisiko, naturkatastroferisiko og kostnadsrisiko. Utover tap knyttet til naturkatastrofer og høyere kostnader enn forutsatt ved premietariffing er risikoen primært knyttet til at premie- og/ eller erstatningsavsetningen er utilstrekkelige. Det foreligger også en produktstrategi og en ny Policy for forsikringsrisiko som beskriver rammer og policyer.

Eika Forsikring konkretiserer risikoviljen for forsikringsrisiko baserte på beregnede tapspotensialer fra Finanstilsynets stresstester. For dette tapspotensialet må det minst holdes bufferkapital tilsvarende beregningen. Forsikringsrisiko inngår ikke i Pilar 1 krav etter dagens regler og beregningene er basert på forutsetninger fra Eika Forsikring, samt vurdering av tapspotensialet gjennom Finanstilsynets stresstest 1.

Fordringer og avsetninger per 31.12.2013 vedrørende forsikring fremgår av tabellen under:

Beløp i tusen kroner	Brann Kombinert	Motor	Person- forsikring	Øvrige bransjer	31.12.2013
Avsetning for ikke opptjent premie, brutto	395.308	491.369	119.976	141.109	1.147.762
Erstatningsavsetning brutto	448.913	655.568	301.266	386.909	1.792.656
Sikkerhetsavsetning	79.941	106.160	-	63.128	249.229
Sum forsikringstekniske bruttoavsetninger	924.162	1.253.097	421.242	591.146	3.189.647
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	124.479	98.045	59.988	776	283.288
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	127.851	247.422	143.929	100.043	619.245
Sum gjenforsikringsandel	252.330	345.467	203.917	100.819	902.533
Sum avsetninger for egen regning	671.832	907.630	217.325	490.327	2.287.114

Eika Forsikring avlaster en betydelig del av den risikoen gjennom reassuranseprogrammer. Reassuranseprogrammet justeres årlig slik at det er tilpasset selskapets evne til å bære tap. Endringer i programmet vil potensielt ha store konsekvenser for risikoen selskapet tar selv, nivået på sikkerhetsavsetningene samt også resultatene selskapet kan forventes å beholde selv og dermed også konsernets evne til disponering av årsresultater.

Selskapet har i 2013 vært gjennom en prosess for valg av ny reassuransemegler. Valg av megler ble gjennomført etter vurdering av flere punkter som kvalitet på rådgiving, kompetanse, langsiktighet, tilstedeværelse, pris, rapporteringsverktøy, markedsoversikt og kjennskap til gjeldende norsk regelverk og Solvens II regelverk.

Det er beregnet intern kapitalkrav, pilar 2 påslag for forsikringsrisiko basert på Finanstilsynets stresstest 1. Overordnet styring og kontroll av risiko er beskrevet eget kapittel ovenfor.

LIKVIDITETS- OG FINANSIERINGSRISIKO

Risikoen for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine løpende forpliktelser og/ eller finansiere endringer i aktivaallokeringen uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på aktiva som må realiseres eller i form av ekstra dyr finansiering.

Likviditetsrisiko inngår ikke i Pilar 1 krav. Vurdering av tapsrisiko knyttet til likviditetsrisiko må ses i forhold til Eika Gruppen AS og Eika Kredittbank (minikonsernet) sin tilgang til fundingmarkedet og kredittspredene disse må betale i tillegg til 3 måneder NIBOR.

Det gjennomføres kvartalsvis stresstesting på likviditet. Stresstesten består av fire hovedscenarier; normalsituasjon, krise i banken, krise i finansmarkedene samt en kombinert krise i banken og finansmarkedene. Gjennomført stresstest, pr 31.12.13, viser en overlevelsessevne på over 15 måneder i samtlige krisescenarier mot risikoviljen som krever 6 måneder overlevelse i konsernet. Konsernet har per 31.12.2013 tilstrekkelig likviditet i forhold til fastsatte rammer. Konsernets datterselskaper driver med ulike virksomhetsområder og har ulik likviditetsrisiko. Flere av datterselskapene er også underlagt kravene som stilles i likviditetsforskriften. Finansieringsvirksomheten, Eika Kredittbank, er dog den virksomhet med høyest iboende likviditetsrisiko og påvirker dermed konsernets samlede risikobilde.

Eksponering og forfallstruktur per 31.12.2013 fremgår av tabellen under:

Beløp i tusen kroner	31.12.2013	Uten avtalt forfall	Løpetid 0 - 1 måned	Løpetid 1 - 3 måned	Løpetid 3 - 12 måned	Løpetid 1 - 5 år	Løpetid over 5 år	Sum
Konter og fordringer på sentralbanker	51.891	-	51.891	-	-	-	-	51.891
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.008.967	-	998.703	824	9.440	-	-	1.008.967
Utlån til kunder	3.563.770	1.633.542	55.084	2.215	40.605	1.280.454	551.870	3.563.770
Verdipapirer	3.145.170	857.487	90.010	124.692	411.572	1.586.009	75.400	3.145.170
Andre eiendeler med avtalt løpetid	995.694	393	434.155	26.713	534.433	-	-	995.694
Andre eiendeler uten avtalt løpetid	1.062.589	1.062.589	-	-	-	-	-	1.062.589
Sum eiendeler	9.828.081	3.554.011	1.629.843	154.444	996.050	2.866.463	627.270	9.828.081
Gjeld til kredittinstitusjoner	206.217	-	-	353	27.052	178.812	-	206.217
Innskudd fra kunder	3.284.944	3.284.944	-	-	-	-	-	3.284.944
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	970.763	-	-	-	182.000	788.763	-	970.763
Annen gjeld med avtalt forfall	286.844	-	102.969	123.940	55.904	4.031	-	286.844
Annen gjeld uten avtalt forfall	3.690.930	3.690.930	-	-	-	-	-	3.690.930
Fondsobligasjoner	175.000	-	-	-	-	175.000	-	175.000
Egenkapital	1.213.383	1.213.383	-	-	-	-	-	1.213.383
Sum gjeld og egenkapital	9.828.081	8.189.257	102.969	124.293	264.956	1.146.606	-	9.828.081

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter. Ansvar for operativ likviditetsstyring og ansvaret for kontroll mot rammer/strategi er fordelt på

ulike personer. Likviditetsstyring inngår i ordinær risikrapportering kvartalsvis. Overordnet styring og kontroll av risiko er beskrevet eget kapittel ovenfor.

STRATEGISK OG FORRETNINGSMESSIG RISIKO

Forretningsmessig risiko er risikoen for manglende samvariasjon mellom inntekter og kostnader over tid. Strategisk risiko er definert som risikoen for svekket lønnsomhet pga endringer i konkurranse, rammebetingelser, eksterne faktorer, etc. Strategisk- og forretningsmessig risiko inngår ikke i beregning av Pilar 1 krav til kapital.

Konsernet har en lav risikovilje for strategisk- og forretningsmessig risiko. Eierrisiko vurderes under samme risikokategori og risikovilje for denne er moderat. Dette med bakgrunn i at eierrisiko naturlig henger sammen med strategisk og forretningsmessig risiko da risikoen kan innebære at konsernet må rapportere negativt resultat fra sine datterselskaper og at konsernet må tilføre datterselskapene ny egenkapital.

I samsvar med forskrift om risikostyring og internkontroll, og i henhold til rutine ble det gjennomført årlig risiko- og internkontrollgjennomgang høsten 2013. I prosessen ble det identifisert flere risikoer som knytter seg til strategisk- og forretningsrisiko og disse ble omhandlet i konsernsjefens «Bekreftelse vedrørende risikostyring og internkontroll for Eika Gruppen» behandlet i risiko og revisjonsutvalg og konsernstyret i november 2013.

Basert på identifiserte risikoer, samt stresstesting beregner konsernet et internt kapitalkrav pilar 2 tillegg knyttet til strategisk og forretningsmessigrisiko.

UVEKTET KJERNEKAPITALANDEL

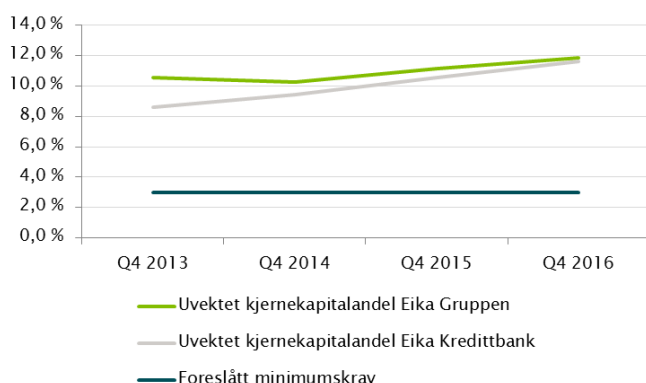

Finansieringsvirksomhetsloven stiller opplysningskrav til at banker, kredittforetak og morselskap i finanskonsern skal også offentliggjøre informasjon om størrelsen på kjernekapital som andel av verdien av institusjonens eiendeler og ikke balanseførte forpliktelser beregnet uten risikovekting (uvektet kjernekapitalandel). Eika Gruppen er morselskap i finanskonsernet og skal i tillegg offentliggjøre informasjon om uvektet kjernekapitalandel på konsolidert grunnlag.

Krav til uvektet kjernekapitalandel ("leverage ratio") er tenkt som et supplement til de risikovektede minstekravene. Kravet er per nå ikke ferdig utformet. Det er foreslått at kjernekapitalen skal utgjøre en gitt prosentsats av et eksponeringsmål som omfatter eiendelsposter og ikke-balanseførte poster.

Det følger av CRD IV at uvektet kjernekapitalandel skal rapporteres og inngå som en del av vurderingen av samlet kapitalbehov under pilar 2 før et minstekrav i pilar 1 introduseres i 2018. Formålet med dette er at banken skal vurdere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging. Videre skal pilar 2 vurderingene danne grunnlaget for utforming og kalibrering av det fremtidige Pilar 1 kravet.

Eika Gruppen

Baselkomiteén skal vurdere hensiktsmessigheten av å ha et minstekrav tilsvarende 3 prosent i perioden 1. januar 2013 til 1. januar 2017. Eika Gruppens uvektede egenkapitalandel lå per 31.12.13 på 10,5 prosent. Andelen er forventet å øke ettersom det antas at halvparten av årlige resultater holdes tilbake, samtidig er det forventet en marginal balansevekst over vurderingshorisonten. I 2016 er andelen estimert til i overkant av 11,8 prosent. Med forutsetningene som ligger til grunn i budsjett som medfører både økt kapitaldekning og uvektet kjernekapitalandel, fremstår risikoen for overdreven gjeldoppbygging som lav.

Videreutvikling av risikostyring og Solvens II

Ikrafttredelse av Solvens II finne sted 1. januar 2016. Dette innebærer at solvensmarginregelverket, kapitaldekningsregelverket og regelverk om minstekrav til ansvarlig kapital vil avvikles for forsikringsselskaper. Det forventes at Eika Gruppen etter innføring av Solvens II må foreta en konsolidering basert på kronebeløp av kapitalkravene som gjelder fra virksomhet underlagt Basel-regler og virksomhet underlagt Solvens II regler. Pilar 1 kravene, under Solvens II, for forsikringsselskaper er vesentlig forskjellige fra dagens regler. I dagens kapitaldekningsregelverk for forsikringsselskapene er selskapene underlagt minstekrav til kapitaldekning tilsvarende standardmetoden for kredittrisiko. Solvens II gir krav til kapital- og solvensberegning for spesifiserte pilar 1 risikoer. Konsernet har derfor foretatt en beregning for å vurdere kapitalstatusen under et fremtidig Solvens II regime. Pilar 1 risiko (tapspotensial) skal beregnes etter standardiserte beregningsmodeller for minst følgende hovedrisikoer markedsrisiko, forsikringsrisiko (skade og person), motpartsrisiko og operasjonell risiko mot tidligere kun kredittrisiko. Tapspotensialene skal, med tillegg av en risikomargin, vurderes opp tilgjengelig bufferkapital.

Solvens- og kapitalkravene fra de ulike risikoene øker som følge av de modellmessige forutsetningene under Solvens II. Kapitalstatusen vurdert under konsolidering av Basel og Solvens II regime viser at konsernet har tilstrekkelig bufferkapital. Konsernet har en beregnet kapitalbuffer over forventede minimumskrav som anses å gi en tilfredsstillende kapital- og soliditetsdekning under Solvens II.